

A není pochyby, že posunování jest částí dopravy. Jest proto jisto, že ocitnutí se P-a na koleji VII. jest příhodou v dopravě a že dráhu stíhá zákonná povinnost ručení podle § 1 zák. čís. 27/1869 ř. zák. Chce-li se dráha sprostí této povinnosti, musí dokázati podle § 2 zmíněného zákona některý z vyvíňovacích důvodů. Tvrdila sice zavinění usmrceného P-a, avšak důkaz o tom vůbec zůstala dlužna. Nestačil zákaz P-ovi, by dveře vozu neotvíral a z vozu nevystupoval, nýbrž musil by býti podán důkaz, že skutečně zákazu toho neuposlechl a bez nutkové příčiny vagon opustil. Jakým způsobem se však dostal z vozu ven, se zjistiti nedá, a není proto vyloučeno, že P. při posunu z vozu vypadl a padl na kolej VII. aneb jinakým nezaviněným způsobem se tam dostal. Vždyť první soudce sám připouští možnost, že P. z vozu při posunu vypadl. Nemůže-li dráha přesného důkazu o zavinění P-ově podati, musí nésti následky ustanovení § 1 zmíněného zákona a jest proto prokázán důvod zažalovaného nároku.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Po právní stránce napadá rekurs usnesení odvolacího soudu neprávem. Právní názor, podle něhož odvolací soud dospěl k úsudku, že a proč tu jde o příhodu v dopravě, zastává též věda a schvaluje i dovolací soud. Jízďe vlaku (jeho části) hlavní dráhy na její trati, když na ní, na kolejích, po kterých se jízda má státi, byla osoba při dopravě nezaměstnaná, přiznal odvolací soud pro mimořádnost takového případu, příčícího se dokonce výslovnému zákazu vstupu na trať nepovolaným, ráz příhody v dopravě podle § 1 zák. o žel. ruč. Obavou rekursu, že by pak dráha ručila též za sebevraždy na železničních kolejích, netřeba se zabývati, protože v souzeném případě není ve skutkových zjištěních nižších soudů opory pro předpoklad, že P. spáchal sebevraždu. Třeba jen zkoumati, zda v souzeném případě dráha ručí za škodu ze zjištěné příhody v dopravě. Žalovaný erár nastoupil sice vyvíňovací důkaz podle § 2 zák. o ruč. žel., ten se mu však nepodařil, takže odvolací soud nemá za vyloučeno, že P. při posunu z vozu vypadl a padl na kolej VII. aneb jinakým nezaviněným způsobem se tam dostal. Zjištění to není v rekursu podle zákona napadeno, váže proto i dovolací soud. Ježto podle toho je tu příhoda v dopravě, z níž vzešla smrt P-ova, a žalovaný erár neprovedl podle § 2 zák. o žel. ruč. vyvíňovací důkaz, odpovídá napadené zrušovací usnesení zákonu i stavu věci.

Čís. 8329.

V exekučním řízení jsou v rekursech vyloučeny nové skutečnosti a průvody, týkající se věci.

(Rozh. ze dne 26. září 1928, R I 678/28.)

Soud první stolice povolil vymáhajícímu věřiteli k vydobytí peněžité pohledávky proti Amalii H-ové exekuci zabavením ročního důchodu 6.000 Kč, který má povinná strana za poddlužníkem Hynkem V-em, pokud se týče za poukazujícím úřadem řiditelstvím čsl. státních drah jménem výživného s omezením, že povinné straně musí zůstatí volným z úhrnu těchto platů roční příjem 1.200 Kč. Rekursní soud vyhověl dlužníkovu rekursu potud, že povolil vymáhajícímu věřiteli uhražovací exekuci zabavením ročního důchodu toliko 4.800 Kč, který má povinná strana za poddlužníkem Hynkem V-em, pokud se týče za poukazujícím úřadem řiditelstvím čsl. státních drah v Olomouci jménem výživného s omezením, že povinné straně musí zůstatí volným z úhrnu těchto platů roční příjem 1.200 Kč. Pokud se bylo domáháno povolení exekuce ve větším rozsahu (zabavení ročního důchodu nad 4.800 Kč), návrh vymáhající strany zamítl. Důvody: Soud rekursní zjišťuje ze spisu, že ve sporu Hynka V-a proti Amalii V-ové o rozluhu manželství uzavřely strany dne 30. března 1928 dohodu podle které se Hynek V. zavázal platiti na výživu své manželky Amalie a svých dvou nezl. dětí Rudolfa a Karla k rukám manželky měsíčně 600 Kč počínaje ode dne schválení smíru a to měsíčně předem pod exekucí, a že tato dohoda byla opatrovnický schválena, když Amalie V-ová dne 28. dubna 1928 před schválením dohody protokolárně prohlásila, že ze 600 Kč připadá na ni 400 Kč a na každého jejího chlapce po 100 Kč měsíčně. Pro výchovné pro nezl. Rudolfa a Karla V-a nemůže tedy vymáhající strana vésti exekuci. Exekuci jest podrobena podle § 291 čís. 2 ex. ř. jen pohledávka Amalie V-ové na výživném za Hynkem V-em, která činí ročně 4.800 Kč a pokud přesahuje 1.200 Kč. Soud rekursní změnil proto napadené usnesení jen částečně a zamítl návrh vymáhající strany, pokud se domáhala také zabavení pohledávky 2.400 Kč, kterou jménem výživného platiti má Hynek V. své manželce Amalii V-ové na dvě nezletilé děti Rudolfa a Karla.

Nevyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Vymáhající věřitelka navrhla proti Amalii V-ové povolení exekuce zabavením a příkázáním k vybrání její pohledávky výživného ročně plus minus 6.000 Kč (s obmezením vyplývajícím z předpisu § 291 čís. 2 ex. ř.). První soud povolil exekuci podle návrhu (vyhradiv rozhodnutí o příkázání k vybrání exekučnímu soudu). Nemohl ani jinak, neboť podle §§ 3 druhý odstavec a 55 druhý odstavec ex. ř. nesměl před rozhodnutím konati ústní jednání, aniž vyslychati odpůrkyni nebo poddlužníka, o němž má zákon v §§ 301 a 302 ex. ř. zvláštní předpisy. Dlužnice napadla usnesení prvního soudu rekurssem, ve kterém uvedla novotu, že prý nárok na výživné není jen jejím nárokem, nýbrž i nárokem jejích dvou nezletilých dětí, a nabídla o tom důkazy jinými spisy. Rekursní soud pochybil, že těchto novot dbal a že podle dodatečně opatřených spisů zjištění konal a pak usnesení prvního soudu potud změnil, že po-

volil s obmezením § 291 čís. 2 ex. ř. zabavení toliko ročního důchodu 4.800 Kč místo plus minus 6.000 Kč, jak to povolil první soudce podle exekučního návrhu. Podle dávno ustálené a důsledné judikatury nejvyššího soudu jsou v rekursech v řízení exekučním nové skutečnosti a průvody věci se týkající právě tak vyloučeny, jako jsou vyloučeny v řízení sporném (§ 78 ex. ř. a §§ 520 a 526 c. ř. s.). Již v t. zv. odpovědích ministerstva spravedlnosti z roku 1897 byl oznámen posudek nejvyššího soudu k § 520 c. ř. s., že v rekursu nesmějí býti přednášeny nové skutečnosti a důkazy. Jest to ostatně samozřejmé a jde to na jevo také z předpisu § 522 druhý odstavec c. ř. s., podle něhož není přípustna odpověď na rekurs, takže by neměl stěžovatelův odpůrce ani možnosti, by se o novotách vyjádřil a po případě je na pravou míru uvedl. Jde to na jevo také z § 526 c. ř. s., podle něhož rozhoduje rekursní soud bez předchozího ústního jednání. Vše to platí podle § 78 ex. ř. také pro řízení exekuční. Rekursní soud přezkoumává tedy usnesení prvního soudu jen na onom skutkovém a právním podkladě, jež měl po ruce první soud, a smí přihlížeti jen k oněm okolnostem, k nimž mohl přihlížeti také první soud. Za tohoto stavu věcí musilo býti usnesení prvního soudu obnoveno a netřeba se již obíratí dalšími důvody dovolacího rekursu o tom, že vymáhající věřitelka navrhla zabavení důchodu toliko proti své dlužnici a nikoli proti jejím dětem a že nežádala zabavení důchodu v přesné výši, nýbrž jen důchodu plus minus 6.000 Kč ročně.

Čís. 8330.

Posloupnost do statků střední velikosti (zákon ze dne 7. srpna 1908, čís. 68 z. zák. pro Čechy).

Provozování živnosti na usedlosti nevedí tomu, by usedlost nebyla považována za statek střední velikosti ve smyslu zákona ze dne 7. srpna 1908, čís. 68 z. zák., byla-li živnost jen vedlejším zdrojem příjmů zůstavitele, hlavním zdrojem pak bylo polní hospodářství.

(Rozh. ze dne 26. září 1928, R I 686/28.)

Pozůstalostní soud prohlásil pozůstalostní pozemky za rolnickou usedlost střední velikosti ve smyslu zákona ze dne 7. srpna 1908, čís. 68 z. zák. pro Čechy. Důvody: Podle § 1 zákona jsou rolnickými usedlostmi statky, jichž čistý katastrální výnos činí nejméně 100 Kč při rozloze nejméně 5 ha, nebo jichž čistý katastrální výnos činí nejvýše 1500 Kč bez ohledu na výměru. Podle sdělení berního úřadu mají pozemky zůstavitelem obhospodařované výměru 5 ha, 26 arů a 60 m² a čistý katastrální výnos 142 Kč 66 h, takže jsou tu nejpodstatnější podmínky zákona splněny. Pojem rolnické usedlosti nevylučuje, by držitel statku neprovozoval kromě vzdělání půdy živnost, na př. hostinskou, mlynářskou neb obchod, jen když zemědělství jest hlavním zaměstnáním a základem hospodářské existence jeho nástupce (viz § 2